

Hoe geef ik aandacht aan inclusiviteit in mijn project?

Het programma 'Schone energie voor iedereen' laat zien dat de Provincie het belangrijk vindt dat iedereen mee kan doen met de energietransitie en dat schone energie voor iedereen bereikbaar is. Daarom is in 2020 het programma inclusieve energietransitie gestart (zie <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/energie/warmtetransitie/gebouwde-omgeving/inclusieve-energietransitie/>).

De aanvrager is verplicht aandacht te geven aan inclusiviteit in het project. Via het projectplan geeft de aanvrager aan hoe hieraan invulling wordt gegeven. Er is zodoende een inspanningsverplichting die van tevoren beoordeeld wordt. Er zijn geen eisen gesteld aan op welke manier de aanvrager inclusiviteit aandacht geeft.

Wat is inclusiviteit?

Met inclusiviteit wordt bedoeld dat alle individuen, ongeacht persoonlijke kenmerken, mee kunnen doen, praten, profiteren en beslissen over het energiesysteem waar zij onderdeel van zijn. Er is waardering voor de perspectieven van iedereen en democratische ruimte om dit in te brengen. Het doel van inclusiviteit is om effectief samen te werken en elkaar te versterken.

Op welke manier kan ik hier aandacht aan geven?

Ook de provincie leert nog volop hoe inclusiviteit doorwerkt in haar werkzaamheden. Daarom willen wij graag met lokale energie-initiatieven samen leren hoe we dit doen. De volgende opsomming is daarom niet definitief en wij worden graag geïnspireerd door de ideeën en de uitvoering van lokale energie-initiatieven over inclusiviteit. Naar ons idee is het belangrijkste dat je je zelf openstelt voor andere, voor hun ideeën, wensen, behoeften en gedachten; je luistert en betreft de ander bij hetgeen wat je samen kan bereiken.

1. Anders communiceren

- Stem de taal van je website, nieuwsbrief of andere communicatiemiddelen af op verschillende doelgroepen en vraag hiervoor om hulp bij vertegenwoordigers van die doelgroepen.
- Verbreed je communicatiekanalen naar plekken in de buurt, wijk of gemeente waar je nu nog niet komt of via digitale kanalen waar je nu nog niet op aanwezig bent en vraag om hulp bij vertegenwoordigers van de doelgroep die je wil bereiken met die verbreding.

2. Meer mensen includeren

- Ga samen de buurt, wijk of gemeente in om zo in contact te komen met mensen buiten je bubbel. De sleutelfiguren in de gemeenschap kunnen je helpen om met meer mensen in contact te komen. Hiervoor moet je wel vertrouwen en luisteren naar de sleutelfiguur hoe je zijn of haar netwerk het best benadert. Stel jezelf open voor anderen. Alleen dan kom je erachter wat jij kan doen om ervoor te zorgen dat iedereen zich welkom voelt.
- Organiseer op een andere locatie (dan gebruikelijk) de bijeenkomst die voor andere doelgroepen toegankelijker (zowel fysieke drempels als mentale) of belangrijker is om ze op die manier op hun gemak te stellen. Je kan daarbij ook rekening houden met andere hapjes, drankjes of aankleding. Betrek daarbij vertegenwoordigers van de doelgroep waarnaar je wil verbreden.
- Zoek naar momenten in de week dat een andere doelgroep betrokken kan raken voor bijvoorbeeld bijeenkomsten of werkgroepen. Wees hiervoor nieuwsgierig naar de momenten dat het voor hen uitkomt gezien hun werk- en privésituatie.
- Betrek sleutelfiguren bij het organiseren van je bijeenkomsten of werkgroepen en geef erkenning en waardering aan de inzet van die sleutelfiguren (via daden, woorden of vergoeding). De sleutelfiguren kunnen hun netwerk aan je openstellen en daarmee zorgen voor representatie tijdens je bijeenkomst waardoor mensen zich kunnen identificeren met de aanwezigen.

3. Je horizon verbreden

- Iedereen heeft blinde vlekken, dat is niet erg. Je kan wél een inspanning leveren om de hoeveelheid blinde vlekken te verminderen. Je kan boeken of artikelen lezen die je helpen inclusiever te werken (bijvoorbeeld De inclusiemarathon van Kauthar Bouchallikht en Zoe Papaikonomou, of De zeven vinkjes van Joris Luyendijk). Het meest leer je echter door te doen en te ervaren. Er zijn voldoende trainingen en cursussen die je kan volgen die helpen om zelf en als organisatie je blinde vlekken te leren zien en hoe je daarmee om kan gaan. Hiermee creëer je bewustwording bij jezelf, verbreed je je horizon en kan je anders gaan organiseren.

4. Projecten anders organiseren

- Je kan vanuit de behoefte uit de gemeenschap en via je eigen creativiteit bedenken hoe je meer mensen kan bereiken buiten je eigen bubbel. Maak gebruik van de kennis en creativiteit van de omgeving en luister naar anderen wat hun dromen, wensen en behoeften zijn om samen een mooie leefomgeving te creëren. Kijk dus niet alleen naar de plannen die de overheid creëert, maar ook naar de ideeën in de omgeving.
- Je kan de het financiële model van je project aanpassen, zoals bij een collectief zonnedak, zodat het voor een grotere groep mogelijk is om financieel deel te nemen aan het project. Goede voorbeelden daarvan zijn zeker te vinden in de provincie Zuid-Holland. Meer kennis hierover opdoen dan via Energie Samen Zuid-Holland of door contact op te nemen met energie@pzh.nl. Een mooi voorbeeld is ook [Energie van Rotterdam](#). Later dit jaar (2023) volgt nog een uitgebreide rapportage vanuit Energie Samen en de provincie Zuid-Holland met meer informatie en voorbeelden.

- Je kan andere doelgroepen bereiken door mensen uit de wijk in te zetten met goede verbindingen met bewoners en andere netwerken. Bijvoorbeeld wanneer je werkt met energiecoaches. Kijk vooral bij [Aktiegroep Oude Westen](#) uit Rotterdam als goed voorbeeld, [Energiehulp](#) uit Dordrecht of [Just For You](#) uit Den Haag.
- Ga aan de slag met lokale werkgelegenheid in je project of schakel een partij in die je daarbij kan helpen. Een mooi voorbeeld hiervan is [Wijk Energie Werkt](#) uit Rotterdam.

5. Help andere initiatieven

- Je kan andere initiatieven uit de buurt, wijk of gemeente helpen bij het organiseren van hun initiatief zodat ze ook aanspraak kunnen maken op regelingen en budgetten, zoals de [subsidieregeling lokale initiatieven energietransitie Zuid-Holland](#). Je helpt ze bijvoorbeeld bij het inschrijven bij de KVK, het aanvragen van een rekeningnummer, het opstellen van een organisatiedocument of het aanvragen van subsidie.